

הַלְבוֹת גִּנְבָּה פֶּרֶק ב

א. הַגֹּנֵב אֶת הַגּוֹי, או שְׁגֵנֵב נִכְסֵי הַקֹּדֶשׁ אִינוּ מְשַׁלְּם אֶלָּא הַקֶּרֶן בְּלִבָּד: שֶׁנֶּאֱמָר "יִשְׁלַם שְׁנִים לְרַעְהוּ" (שמות כב, ח) "לְרַעְהוּ" וְלֹא לְהַקְדֵּשׁ, "לְרַעְהוּ" וְלֹא לַגּוֹי. וְכֵן הַגֹּנֵב קֹדָשִׁים מִבֵּית בַּעֲלִיָּהּ בֵּין קֹדָשִׁים בֵּין קֹדָשִׁים קְלִים, בֵּין קֹדָשִׁים שְׂאִין הַבְּעָלִים חִיבִין בְּאַחֲרֵיּוֹתָן בֵּין קֹדָשִׁים שֶׁהַבְּעָלִים חִיבִין בְּאַחֲרֵיּוֹתָן הֲרִי זֶה פָּטוּר מִן הַכֶּפֶל וּמִתְשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה: שֶׁנֶּאֱמָר "וְגֵנֵב, מִבֵּית הָאִישׁ" (שמות כב, ו), וְלֹא מִבֵּית הַקֹּדֶשׁ.

ב. וְכֵן הַגֹּנֵב עֲבָדִים וּשְׁטָרוֹת וְקִרְקָעוֹת, אִינוּ מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי כֶּפֶל: שֶׁלֹּא חִיבָה תּוֹרָה הַכֶּפֶל אֶלָּא בְּמִטְלָטְלִין שְׁגוּפָן מִמוֹן, שֶׁנֶּאֱמָר "עַל-שׁוֹר עַל-חֲמוֹר עַל-שֶׂה עַל-שְׁלָמָה" (שמות כב, ח); אֲבָל הָעֲבָדִים הִקְשׁוּ לְקִרְקָעוֹת, שֶׁנֶּאֱמָר "וְהִתְנַחֲלֶתֶם אֹתָם" (ויקרא כה, מו), וְהַשְׁטָרוֹת, אֵין גּוּפָן מִמוֹן.

ג. הַגֹּנֵב פָּטוּר חֲמוֹר שֶׁלַחֲבֵרוֹ קֵדֶם שִׁיפְדָּה, מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי כֶּפֶל לַבְּעָלִים, שְׂאָף עַל פִּי שְׂאִינוֹ עֲכָשׁוּ שָׁלוֹ, רָאוּי הוּא לְהִיּוֹתוֹ לוֹ לְאַחַר שִׁיפְדָּה.

ד. הַגֹּנֵב טָבְלוֹ שֶׁלַחֲבֵרוֹ וְאָכְלוֹ, מְשַׁלְּם לוֹ דְּמֵי טָבְלוֹ. וְכֵן אִם גֵּנֵב חֲלָבוֹ וְאָכְלוֹ, מְשַׁלְּם לוֹ דְּמֵי חֲלָבוֹ. גֵּנֵב תְּרוּמָה מִבְּעָלִיָּהּ הַיִּשְׂרָאֵלִיִּים שֶׁהִפְרִישׁוּהָ, אִינוּ מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי כֶּפֶל, שְׂאִין לָהֶן בָּה אֶלָּא טוֹבֶת הִנָּאָה, וְטוֹבֶת הִנָּאָה אֵינָה מִמוֹן.

ה. הַגֹּנֵב מְשַׁלָּאֲבִיו, וְטָבַח אוֹ מָכַר, וְאַחֵר כֶּךָ מֵת אָבִיו מְשַׁלְּם לוֹ תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. וְאִם מֵת אָבִיו, וְאַחֵר כֶּךָ טָבַח אוֹ מָכַר מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי כֶּפֶל, וְאִינוּ מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.

ו. גֵּנֵב וְטָבַח אוֹ מָכַר, וְאַחֵר כֶּךָ הַקֹּדֶשׁ מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה; וְאִם הַקֹּדֶשׁ, וְאַחֵר כֶּךָ טָבַח אוֹ מָכַר אָף עַל פִּי שֶׁהַקֹּדֶשׁ קֹדָשִׁים קְלִים מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי כֶּפֶל, וְאִינוּ מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.

ז. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהַקֹּדֶשׁ אַחֵר יָאוּשׁ. אֲבָל אִם הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יָאוּשׁ, אִינוּ קֹדֶשׁ; וְאִם טָבַח אוֹ מָכַר, מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.

ח. הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא הַבְּעָלִים, וְהוּא בְּבֵית הַגֵּנֵב אִינוּ קֹדֶשׁ לִפְנֵי שְׂאִינוֹ בְּרִשׁוֹתָן, וְאָף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִתְיָאֲשׁוּ; וְאִם טָבַח אוֹ מָכַר, אֶפְלוֹ אַחֵר הַקֹּדֶשׁ מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.

ט. הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה בִידּוֹ, וְהַנּוֹחֵר, וְהַמַּעֲקָר מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי כֶּפֶל בְּלִבָּד. אֲבָל אִם שָׁחַט לְרִפּוּאָה, אוֹ לְכֻלָּבִים, אוֹ שְׁנַמְצָאֵת טְרֶפֶה, אוֹ שֶׁשָּׁחַטוּ בַּעֲזָרָה מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה, אָף עַל פִּי שֶׁחָלִין שְׁנַשְׁחֲטוּ בַּעֲזָרָה אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה: הוֹאִיל וְאֲסוּרִין מִדְּבָרֵיהֶם, הֲרִי זֶה חֵיב לְשַׁלֵּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.

י. וְכֵן הַגֹּנֵב כִּלָּאִים הֵבֵא מִן הַשֶּׂה וּמִמִּין אַחֵר, אוֹ שְׁגֵנֵב טְרֶפֶה, אוֹ קִטְעֶת, אוֹ חֲגֶרֶת, אוֹ סוּמָה, אוֹ בִּהְמַת הַשְּׁתַּפִּין, וְטָבַח אוֹ מָכַר מְשַׁלְּם תְּשַׁלּוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.

יא. גֵּנֵב וְנָתַן לְאַחֵר בְּמִתְנָה, אוֹ שְׁנָתַן לְאַחֵר לְטָבַח וְטָבַח, אוֹ שְׁנָתַן לְאַחֵר לְמָכַר לוֹ וּמָכַר הָאַחֵר, גֵּנֵב וְהַקִּיף, גֵּנֵב וְהַחֲלִיף,

גִּנְבִּי ופָּרַע בְּהֶקְפוֹ, אוֹ שֶׁשָּׁלַח סְבִלּוֹנוֹת לְבֵית חָמִיו מִשְׁלֵם
תְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה.

יב. גִּנְבִּי וּמָכַר, וְהִקְנֶה לְלוֹקַח לְאַחַר שְׁלוּשִׁים יוֹם, וּבִתְוֹךְ
שְׁלוּשִׁים יוֹם הִכָּר הַגִּנְבִּי אֵינוֹ מִשְׁלֵם אֲלָא כֶּפֶל. מָכַר חוּץ
מֵאֶחָד מִמָּאָה בּוֹ, אוֹ חוּץ מִיָּדוֹ אוֹ רִגְלוֹ, כָּלְלוֹ שֶׁלְּדָבָר שֶׁשִּׁיר
בּוֹ דָּבָר הַנֶּתֶר עָמּוֹ בְּשַׁחֲיטָה פֶּטוּר מִתְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה.
וְאִם מָכַר חוּץ מִגִּזְתּוֹ, אוֹ חוּץ מִקֶּרְנָיו חֵיב בְּתְשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה
וַחֲמִשָּׁה, שָׂאִין אֵלָיו נֶתְרִין עָמּוֹ בְּשַׁחֲיטָה.

יג. גִּנְבִּי וְקָטַע מִמֶּנָּה אֶבֶר, וְאַחַר כֵּךְ מָכְרָהּ, אוֹ שֶׁמָּכְרָהּ חוּץ
מִמְּלֶאכֶתָּהּ, אוֹ שֶׁמָּכְרָהּ חוּץ מִשְׁלוּשִׁים יוֹם אֵין מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ
תְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה; וְאִם תִּפְסֵי הַנֹּזֵק, אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדוֹ.
מָכַר, וְהִיתָה לוֹ בּוֹ שְׁתַּפּוֹת פֶּטוּר מִתְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה.

יד. שֶׁתִּפֵּין שְׁגָנְבוֹ וְטָבַח אֶחָד מֵהֶן, אוֹ מָכַר מִדַּעַת חֲבֵירוֹ מִשְׁלָמִין
תְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה; וְאִם עָשָׂה שְׁלֹא מִדַּעַת חֲבֵירוֹ פֶּטוּרִין
מִתְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה, וְחֵיבִין בְּכֶפֶל.

טו. גִּנְבִּי וְעָמַד בְּדִין, וְאָמְרוּ לוֹ הַדִּינִין צָא תֵּן לוֹ מָה שְׁגָנַבְתָּ,
וַיֵּצֵא וְאַחַר כֵּךְ טָבַח אוֹ מָכַר פֶּטוּר מִתְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה.
אָמְרוּ לוֹ חֵיב אֶתָּה לְתֵּן לוֹ, וְטָבַח אוֹ מָכַר אַחֲרַי כֵּךְ הָרִי זֶה חֵיב
בְּתְשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה: הוֹאִיל וְלֹא חָתְכוּ הַדִּין עָלָיו, עֲדִין
עוֹמֵד הוּא בְּגִנְבָתוֹ.

טז. הַגִּנְבִּי בְּרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים הוֹאִיל וְהַגִּנְבָּה עֲדִין הִיא בְּרִשּׁוֹתָן,
פֶּטוּר מִן הַכֶּפֶל; וְכֵן אִם טָבַח וּמָכַר שֵׁם בְּרִשּׁוֹתָן, פֶּטוּר. וְאִם
הַגִּבִּיָּה הַגִּנְבָּה נִתְחַיֵּב מִשּׁוֹם גִּנְבִּי, אֵף עַל פִּי שְׁעֲדִין לֹא הוֹצִיאָהּ
מִרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים.

יז. בִּיצָד: גִּנְבִּי טָלָה מִן הַדִּיר, וְהָיָה מוֹשְׁכוֹ וַיּוֹצֵא, וּמֵת בְּרִשּׁוֹת
הַבְּעָלִים פֶּטוּר; הַגִּבִּיָּה אוֹ הוֹצִיאָהּ מִרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים, וּמֵת חֵיב.
נִתְּנוּ שֵׁם בְּבֵית הַבְּעָלִים לְבִכּוּרַת בָּנוֹ, וּלְבַעַל חוּבוֹ, אוֹ לְשׁוֹמֵר
חֲנָם, וּלְשׁוֹאֵל, לְנוֹשֵׂא שְׂכָר, וּלְשׁוֹכֵר, וְהָיָה מוֹשְׁכוֹ זֶה שֶׁנִּתֵּן לוֹ
וּמֵת פֶּטוּר הַשּׁוֹמֵר. הַגִּבִּיָּה אוֹ שֶׁהוֹצִיאָהּ מִרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים, וּמֵת
חֵיב הַשּׁוֹמֵר אוֹ בַּעַל הַחוּב שֶׁנִּתֵּן לוֹ, מִפְּנֵי שְׁעֲדִין לֹא הוֹצִיאָהּ
הַגִּנְבִּי מִרִשּׁוֹת בְּעָלָיו.

יח. הָיָה הָעֵדֶר בִּיעֵר פִּיּוֹן שֶׁהִפִּישׁ אֶת הַבְּהֵמָה וּטְמֵנָה בְּתוֹךְ
הָאֵילָנוֹת וְהָעֵצִים, חֵיב בְּתְשֻׁלוּמֵי כֶּפֶל; וְאִם טָבְחָהּ אוֹ מָכְרָהּ
שֵׁם, מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה.

יט. גִּנְבִּי בְּרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים, וְאַחֲרַי שִׁדְּעוּ שְׁגָנְבָהּ הוֹצִיאָהּ וְטָבְחָהּ
אוֹ מָכְרָהּ חוּץ מִרִשּׁוֹתָן, אוֹ שְׁגָנְבָהּ וְהוֹצִיאָהּ חוּץ מִרִשּׁוֹתָן, וְטָבַח
אוֹ מָכַר בְּרִשּׁוֹתָן מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמֵי אַרְבַּעַה וַחֲמִשָּׁה.